

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

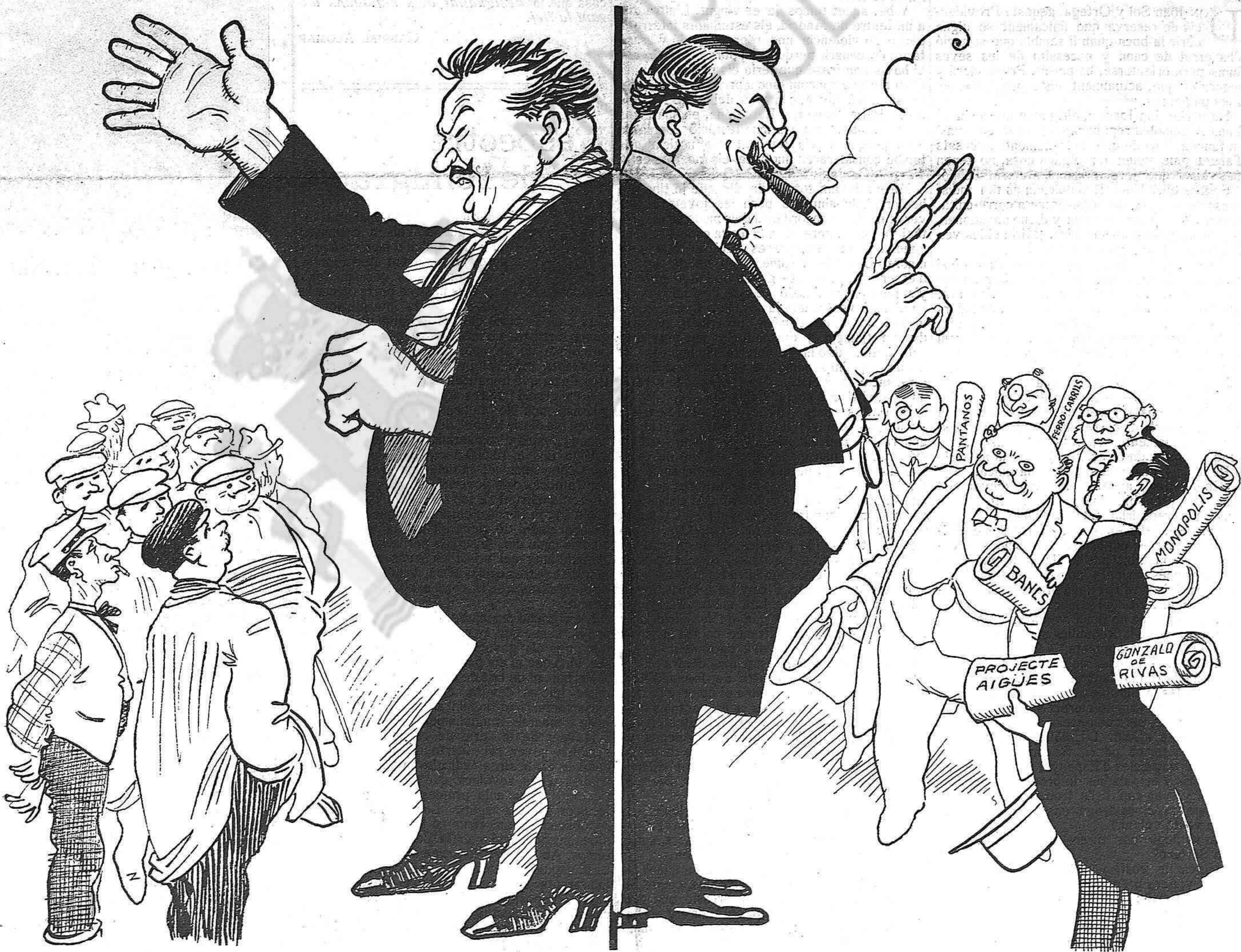
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
 NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
 (Antiga casa I. López Bernagost)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
 Fora de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER. 2'50

Els dos Alejandros

—Hay que hacer cada día un poquito de revolución...

—Y cada noche... un poquito de negocio.

Barcelonins, Catalans:

Demà, a les 11 del matí, el nostre company Gabriel Alomar donarà una pública conferència en el teatre «Circo Barcelonés».

En aquesta conferència, quin tema general es «Negacions y afirmacions del catalanisme», s'hi tractaran transcendents assumptes de vida política regional.

El vivíssim interès ab que es esperat aquest acte, de veritable orientació democràtica, ens fa creure que a escoltar la sincera y eloqüent paraula del Mestre no deixaran d'anarhi tots els que s'interessen per la causa de Catalunya y per la rehabilitació de Barcelona davant el món.

Demà, la veu del nostre amic il·lustre, vibrant, com sempre, d'emoció y de veritat, ressonarà ab aires d'himne encoratjador per damunt de les passions partidistes.

L'Alomar ha demostrat en distintes ocasions esser un pensador profon, un català de cor y un ferm enamorat de la nostra Barcelona.

Barcelonins, Catalans, Republicans, Demòcrates regionalistes: Acudiu tots demà al «Circo Barcelonés» a sentir l'autoritzada veu d'en Gabriel Alomar.

L'entrada serà lliure. Les portes del teatre s'obriran a les 10 en punt.

LA SETMANA

Don Joan Sol y Ortega, aquesta Providencia de reserva que únicament se digna obrir la boca quan li sembla que la nació s'ha errat de camí y necessita de les seves llums pera orientarse, ha parlat. Prova clara y segura de que, actualment, els espanyols anem a les palpentes.

Ha parlat don Joan, y, dirigintse al president d'una Assamblea republicana, preparada quasi en família, li ha dit que si els elements avançats d'aquet país volen fer alguna cosa, no tenen més remei que formar immediatament l'Unió.

Segons ell, l'Unió Republicana es tan indispensable que, de no organitzar-se a corre-cuita, potser seria lo més prudent y digne abandonar, per ara, el camp als enemics. ¡Mirin si les veu negres don Joan, avui, les coses!

Y seria això lo més prudent—diu—perquè si be ab la vida exuberant que'ls republicans tenim podem d'aquí endavant, com fins ara, guanyar eleccions, y treure diputats, senadors y concejals, y exhibir les nostres forces, y afavorir a amics y correligionaris, no logrem acreditar-nos com a governants, ni inspirar confiança a les classes neutres... ni portar la República, ni regenerar a Espanya.

Podria succeir—segueix dient—que per fas o per nefes ens sorprengué un dia la caiguda del règim, però, d'ocórrer això sense estar nosaltres degudament preparats y organitzats, tem ell que la cridada a recullir l'herència no seria la República, sinó una situació anàrquica.

¿Com evitarlo aquet perill que'l senyor Sol considera probabilíssim? Ja ho ha dit, y no's cansarà de repetirho. L'Unió, l'Unió...

Olvídnse,—diu—per ara, diferències doctrinals secundaries; depòsinse aspiracions de caracter personal; organisi's l'Unió Republicana del modo més perfecte possible en tota Espanya; formulis'pera'l període provisional un programa comú... y tingui's la seguretat de que, fet tot això, que ab bona voluntat serà obra de pocs mesos, la República surgirà en condicions d'estabilitat completa.

¡Molt be, don Joan, molt be!... La dolencia de la família republicana espanyola apareix en ses paraules admirablement explicada; la recepta pera curarla no mereix sinó elogis... La llàstima es que, pera confeccionar el remei, sigui indispensable l'Unió. ¡L'Unió!... ¿Que's pensa vostè que demana poc?... Recorri una per una totes les farmacies d'Espanya; regiri tots els laboratoris y magatzems de productes químics polítics, y si en cap d'ells troba rastre tan sols d'aquesta preciosa droga, ens deixem tallar... lo que vostè vulgui.

¿No va llegir dies enrera el diari de don Rodrigo Soriano?

Parlava de vostè y de la seva fórmula salvadora, y, pera preparar degudament al lector, comensava aixís:

«Un señor malhumorado, conocido hasta hoy en el partido republicano más por su desmedida ambición que por su obra patriótica...»

¿Ha sentit tirar?

Seguia després dient que'ls republicans, tenint la Conjunció republicana-socialista, ja ho

tenen tot, y que'ls que no ho creuen aixís són únicament los ambiciosos, los que soñaron un día en erigirse en jefes de partido, en señores de horca y cuchillo del republicanismo español...»

Y pera acabar d'agrair el bons consells del ex-senador per Guadalajara, afegia:

«Si se persiste en esta actitud, recurriremos á nuestro archivo y de él sacaremos los materiales que necesitamos para escribir la historia de algún distinguido malhumorado, soñador de jefaturas.»

¡Oh, señor Sol y Ortega, no hi ha res com l'unió, l'unió, l'unió!...

PIF-PAF

L'ESTUDIANTISME

ERA en el mes d'Octubre de 1908. Jo'm trobava a Barcelona. Aquells dies, l'estrena de *Juventut de príncep*, de Mayer-Forster, havia posat en moda als estudiants. ¿Ho recordeu? Hi hagué un cert moviment de solidaritat estudiantil, una certa tendència a l'esperit de cos estudiantil. Va intentar-se una mena d'uniforme pera'ls estudiants, a base de la gorra, aquella gorra mitg Heidelberg y mitg Montmartre. Allò venia a esser una corrent que podriem dirne militarisme estudiantil. El nom, exacte seria *estudiantisme*. Y recordo que vaig escriure'n un petit comentari en *El Poble Català*, ont deia, en resum: «Mireu, que aquestes infantilitats són perilloses; mireu que les joventuts universitàries són el demà de les ciutats, y es precis que no s'erigeixin en castes, en cos apart, en *fuero*. Ab el temps ¿qui ens diu que no hem de veure demanar una llei de jurisdiccions estudiantil, exigint que's castiguin les ofenses contra'l binomi de Newton o el principi d'Arquimedes? ¿Què sé jo?»

Y be, aquet temps ja es vingut. L'altre dia, a un teatre de Madrid, els estudiants interrompen ab violencia una representació y assaltaren l'escenari, perquè en l'obra representada hi havia una frase que feria els metges futurs. Com per una concomitancia providencial, aquet fet se passà als encontorns del 25 de Novembre.—Paralelament, a Barcelona, els mateixos dies, va intentar-se una manifestació contra un diari perquè havia publicat una notícia que també consideraren molesta els nostres estudiants. ¿Contagis llunyans? ¿Qui sab?

Mireu: davant tot he de dir que jo tinc una ben arrelada simpatia pera les joventuts universitàries. La recordans dels meus anys d'estudi va unida, pera mi, a la meva coneixensa ab aquesta Barcelona, que es avui un dels meus amors. Després, realment, no he deixat mai d'esser un estudiant—dit sia en honra meva—y'm plau ferme l'il·lusió de que l'estudi'm corona d'una joventut que ja no tinc... Quan, en les meves hores de combat, m'arriben paraules d'encoratjament y de salutació per part dels estudiants, això'm reconforta l'ànima de tal manera, que'm sembla que es una carta de naturalisació en la ciutat venidera, ont jo seré ja un vell, si tinc la sort d'arribarhi.

Pero... es amarg el dirho; ¿podem creure que les joventuts universitàries d'avui estiguin, en general, encaminades a demà, y que no's troben més aviat en una mena de *snobisme* de reacció? Tal volta es perquè una compensació natural ha volgut que, després de tantes generacions amarares en el noble romanticisme dels renovadors de polítiques, vinguin unes y altres generacions amarares de *pragmatisme*, d'acomodament a la vida pràctica, de despreci a les santes idealitats, a les santes quimeres, a les santes imprudències, que altre temps varen fer la conquesta del món. Fins y tot a París, capital de la terra, les joventuts universitàries no són tot lo *quirotesses* que un les voldria, y les paraules d'Anatole France contra la virtut de la prudència no són allà certament inútils, en la terra de les manifestacions contra'l professor Thalamos, iconoclasta de Joana d'Arc.

Encara'm queda en l'ànima el dolor y l'indignació que varen produir-me unes paraules d'en Santiago Rusiñol explicantme l'actiu cinicament retrògrada dels estudiants de Buenos Aires, que assaltaren dues redaccions de periòdics obrers per odi al socialisme, y desfilaron pels carrers en manifestació, cridant: *Mueran los trabajadores!* Oh joventut!

Aquí a Barcelona potser ha contribuït a la clerofilia dels universitaris la qualitat d'ultra-católics preponderant entre'ls professors, sobre tot en les facultats de Dret y Filosofia.

La qüestió Gamba es d'ahir, en quant als mestres. Y en quant als deixebles, convé recordar que, aleshores de la repressió, una gran quantitat de firmes felicità en Maura y en Lacierva... Ara mateix, els estudiants, vagament inquiets, com sempre que Nadal s'acosta, han lograt la suspensió de les classes ab motiu de celebrar-se la Setmana Social, d'un clericalisme tan evident.

Jo ja sé que un ardit nucli estudiantil sosté ab noblesa els prestigis de la vera joventut y de la vera *filosofia*, que es set de saber y no de ver d'ignorar. An aquest esbart va avui una vivíssima salutació meva, pera que ell, que ha d'encarnar les ciutadanes pròximes y judicar la nostra obra de predecessors, mantingui l'esperit allunyat dels matonismes nacionals, y no vulgui isolarse de la mateixa societat que demà regirà; que no vulgui erigirse en exempció, y compregui que la seva natural tendència ha d'esser, ben al contrari, posarse a sí mateixos com exemple y model permanents de civisme; perquè d'entre ells surten les aristarquies o direccions de les societats. Que reservin pera'l combat d'idees l'inquietud y el foc intern de les intoleràncies; perquè el mateix Anatole France que'ls prevenia contra'l perill de la prudència, es el suavíssim predicador de les toleràncies materials, que són, en suma, l'urbanitat, una de les notes supremes que distingeixen de les velles barbaries feudals o rurals, les ciutadanes.

Cada vegada que veig escrita aquesta designació tan corrent, *la classe estudiantil*, sento el perill que enclouen els calificatius de *classe*, que aviat se tornen castes, o isolaments socials, y jurisdiccions, o isolaments jurídics y polítics, petits Estats dins l'Estat. Per una convenció així, vaig resoldre'm tot seguit contra l'idea del sufragi corporatiu, tan simpàtica a gran part de la mateixa Catalunya que acabava de solidarisarse contra la llei de jurisdiccions, sense veure'l contrast entre les dues actituds... De la frase *classe estudiantil*, a una *casta estudiantil*, el camí es ben curt. Les primeres castes socials, les religioses, com el mandarinat d'avui, se fonamentaren precisament en els col·legis de savis, de gents que estudiaven en convent, en comunitat. De la casta estudiantil al *fur estudiantil* el trajecte es encara més curt. En castellà, la paraula *fueros* lo mateix expressa les separacions jurídiques que les actituds provocatives y *jactanciosas*...

Y podriem dir que'l *fuero* es la diferencia essencial, fonamental, que separa el règim modern, de l'antic; la llibertat, de la tirania; la ciutat, del feude; perquè'l *fuero* no es altra cosa que la *desigualtat dels ciutadans davant la llei*.

GABRIEL ALOMAR

L'espectre de l'emigració

L'emigració, aquesta malaltia terrible que afligeix a Espanya, ha adquirit d'un temps ençà proporcions verament aterradoras. El nombre de germans que surt dels nostres ports augmenta cada dia. Se fa interminable el rosari de famílies que, procedents d'altres regions, arriben a casa nostra pera pendre el barco que ha de menarlos a països desconeguts, sota quin cel provaran de conquerir el tros de pa que la patria els nega.

L'emigració ha pres aquí el caracter d'epidèmia nacional. No fa encara gaires dies ens donaven els diaris la nova desconsoladora de que, sols en l'espai d'una setmana, havien embarcat a Vigo fins a 12.500 persones, d'un sol cop, sense que semblant notícia fos prou pera cridar l'atenció dels governants, que romanen indiferents enfront de tan greu conflicte.

No són ja famílies enteres les que d'Espanya desapareixen cada dia. Assetjats per la fam, busquen els habitants qui utilisi les seves suors, desertant els nostres camps erms, desolats, per manca de brassos que'ls conreuin pera que puguin produir.

L'emigració amenaça, doncs, acabar ab Espanya, sense que, pera aminorar els seus efectes, no ja els governants, com hem dit, fassin res, sinó que ni els partits d'oposició aixequin al Parlament un crit de protesta contra'l mal terrible que'ns devora. Sembla que'ls nostres parlamentaris no tinguin altra preocupació que la de tombarse tranquil·lament de panxa al sol.

Davant de la serie de calamitats que aquí semblen haver pres carta de naturalesa, segueixen els nostres radicals cantant les excel·lències d'una revolució que no senten ni practiquen, y quina sola promesa ja'ns fa riure a força de sentir-la repetir. Les demés fraccions republicanes demostren no tenir, aixís mateix, altre preocupació que la de donar temps al temps. Ab tot això, la rutina, el verbalisme esteril, segueixen ensenyorintse del Parlament. Indiferents als desitjos del país, deixen els diputats d'oposició que'ls dies passin en la discussió de projectes y més projectes que, si algun dia arribessin a esser llei, deixarien igualment oberta aquesta sangria de l'emigració, per la qual se'ns escapan la salut, la prosperitat, la grandesa y la vida d'Espanya.

Cap dels projectes actualment damunt la

taula de l'Estat significa el proposit d'un canvi més o menys ferm en aquesta vella y desacreditada política que'ns ha portat a les acaballes del credit y l'energia popular. Com deu anys enrera, com vint, com sempre en l'història del nostre poble, impera encara a Espanya la política de la xerrameca. Tota la nostra acció parlamentaria's reduex, actualment, a la formació d'una tanda de projectes que no arriben a realisarse, a contraure mil promeses que no hem de veure complir, y a pronunciar grossos discursos que'l vent se cuida d'emportarse'n.

Després del desastre colonial, finida aquella era memorable de mortal angoixa, han seguit els homes que'ns governen la mateixa via que va conduirnos a la desfeta. Lo que podia esser font d'ensenyanses no ha servit a Espanya de res, tota vegada que han sigut els mateixos homes y els mateixos procediments els seguits pera cauterisar la llaga.

D'aquí aquest exèrcit de famolencs que constantment emigra. D'aquí també l'espectre paorós de la gana y la miseria extenent la seva silueta trista de punta a punta del nostre mapa.

Hem arribat ja tan avall, tan depressa rodolem pel precipici, que ni la gana, la necessitat y la desesperació, són prous pera donar als nostres emigrants la més petita idea de quins són els medis engendradors de les supremes salvacions.

BAC DE RODA

Antoni Josep Torrella

A Tarrassa, aont, impossibilitat pera les lluites actives, s'havia retirat anys hà, morí el passat dijous aquest excels patrici, mirall d'homes honrats, pensador d'alta volada y una de les més poderoses intel·ligències que la democràcia catalana ha tingut al seu servei.

República de tota la vida, de judici clar y serè, y posseïdor d'una cultura immensa, fruit de llargs y aprofitats estudis, brillà com a juriconsult y com a periodista, y, sobre tot, com a sembrador d'idees y director de pobles.

Don Nicolau Salmerón el comptava entre'ls seus amics més estimats y adictes, y en son darrer viatge a Barcelona, al saber el noble jefe del republicanisme espanyol que'l pobre Torrella's trobava a Tarrassa malalt y abatut, corregué a abraçar-lo, donantli, ab aquesta inesperada visita, una de les més grans alegries que tingué en sa laboriosa existencia.

El seu enterro, verificat el divendres, sigué purament civil, y, per disposició expressa del finat, no hi hagué en ell discursos. Va presidirlo l'ajuntament de Tarrassa, y entre'l nombrosos concurs que acompanyà al cementiri les despulles de l'insigne demòcrata s'hi veien molts y ben provats republicans y altres que fan veure que'n són.

OM era de preveure, doncs vots són trumfos y per ara la llei de les majories continua encara estant en vigor, els concejals lerrouxistes del nostre Ajuntament han imposat a Barcelona el projecte de portada d'aigües presentat per un senyor Gonzalo de Rivas, baix la superior protecció, segons noticies, de l'invicte don Alejandro.

¿Quantes dotzenes de milions importa aquet contracte? ¿Quin es en ell el marge de que, una volta aprovat, disposaran els directores «espirituals» del negoci?

No ho sabem. Sols podem dir que, per-la ma-

nera com s'ha portat l'assumpte y la falta d'es-
crupulcs que ha acompanyat la seva aprovació,
no hi ha un sol barceloní que no consideri aquest
contracte com una de les immoralitats més tre-
mendes que «adornen» l'història del nostre des-
acreditat Municipi.

Figureu-vos si serà grossa la que'l dimars va
votarse pels vintiquatre regidors del *caudillo*.

Però, ho repetim, ¿qui, que tingui dos dits de
front y un miligram de memòria, pot escanda-
litzarse avui per la despreocupació ab que'l
lerrouxisme «treballa» a la Casa Gran?

¿Podia ningú imaginar-se que aquesta gent
entrés allà pera altra cosa que no fos... *ai, xò?*

Els que en unes memorables eleccions no
volgueren anar junts a votar, perquè—deien—
tenien ganes de comptarse, poden contemplar
ara la seva obra.

Mentres ells se compten, els altres arruinen
la ciutat.

¡Pobra Barcelona!

Y de la revolució mejicana ¿què?

De resultar certes les darreres noves arri-
bades de la terra de Motezuma, el general Por-
firí Díaz, després d'acorrallar les forces que
seguien an en Francisco Madero—aspirant a la
presidència de la República—ha obtingut del
Congrés un vot de confiança que consagra per
temps indefinit el seu domini, y... *aquí no ha
pasado nada*.

Tot això, a més de justificar el rezel ab que,
per regla general, s'han d'acullir sempre les
notícies d'Amèrica, demostren la raó que tenia
en Coll y Britapaja quan deia que

A Mejic igual que a Espanya
y al Sud lo mateix que al Nort,
el qui pega es el més fort,
y el qui té més forsa guanya.

En Díaz ha pegat; en Madero, estant potser
més carregat de raó que ell, ha tingut menos
força, y, naturalment, ha sucumbit.

Es lo que, probablement, el gefe revolucio-
nari deuria pensar:

—Serà un altre dia!...

¡Quina llàstima!...

Un empresari de teatres de Buenos Aires
volia contractar an en Moret pera portar-lo a
l'Argentina a donar una serie de conferències
de pago.

Però don Segimon, ab tot y que'l sòu que se
li senyalava era bastant regular, ha rebutjat la
temptadora oferta.

Ho sentim de veres.

Perquè ¡qui sab lo que hauria succeït si en
Moret arriba a emprendre el viatge!

Imaginise que'ls argentins, seduïts per la
seva eloqüència, s'enamoren d'ell, y el cape-
gen, y el conquisten, y l'obliguen a quedarse
allí pera sempre...

¡Quin honor, eh? pera Espanya!

Y ¡quina satisfacció pera'ls espanyols, que ja
estem de don Segimon fins a la punta dels ca-
bells!...

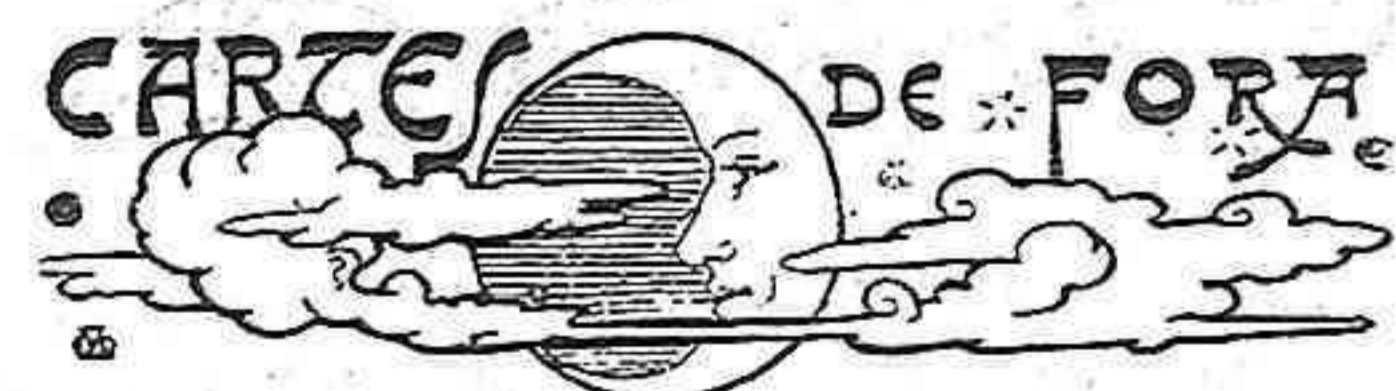
Tot llegint *La Publicidad* hem experi-
mentat una agradabilíssima sorpresa.

Realment, fa uns quants dies que aquest co-
lega respira un cert aire d'esmena, un ambient
de renovació... En el seu text, en la seva com-
paginació s'hi trasllueixen un criteri encoratja-
dor y un afany de nova vida.

A què es degut? Què ha passat? A quines
mans curoses haurà anat a parar *La Publici-
dad*?

No deurem trigar gaire a saberho.

Mentrestant, felicitem-nos ben corament.

MONISTROL DE MONTSERRAT, 29 de Novembre.

L'extraordinari increment que va prenent en
aquest poble la tendència anticlerical està treient
del foc tota la fam de sagristia. Els descen-
dents de Torquemada y Pere d'Arbués, picant de
peus y apretant rabiosament els punys, perquè no
poden conduir-nos als calabossos del Sant Ofici,
vomiten sobre'l paper totes les asquerositats de
les seves corruptes entranyes, no extranyantnos
gens ni gota l'epileptic despit que'ls produeix la
compacta y digna solidaritat de tots els elements
liberals, ja que, si persistim en ella, lograrem po-
sar fre a les infules d'ambició de domini del nos-
tre ensotanat. La ridícula actitud d'aquets trompes,
ens proporciona molts ratos d'expansió, puig ens
fan reventar de riure quan pretenen negar els fets
que l'història marca en lletres de pam. Ultimament,
al retreure alguns papas que, pels seus fets inde-
corosos, s'han fet immortals, han tingut la frescura
de negarho de barra a barra. No es extrany; els
creiem hasta capassos de negar que són fills de la
dona que va portarlos al món. També neguen
que'ls carlins massessin, robessin y deshonressin.
Pera no perdre tant temps, els recomanem que lle-

geixin *La lujuria del clero y Los crímenes del
carlismo*, potser se convenceran.

Fins fa poc havíem cregut que'l nostre *mosse-
ga* tenia molta diplomacia, però en les presents
circumstancies ha demostrat que es un pastanaga;
nosaltres no tenim la pretensió de ser tan saberuts
com ell y creiem que'l temporal que té desfet da-
munt del cap l'haguérem sapigut capejar millor
que ell ab sols posar en pràctica aquest apoteg-
ma: «A sò de tabals, no s'agafen llebres».

D'aquí a un altre.

¿HO VEIEU?

—Nada, aquet conveni
té que revisarse.

—Quan volgueu. La dreta
hi està disposada.

—¿Es di, amics caríssims,
que'l 'nar junts ja us cansa?

—¿Es que això tal volta
us passa a vosaltres?

—Ja veureu: l'esquerra
compta ab un programa,

y avui certes coses
les fa ab repugnancia.

—Doncs, amics, la dreta
té forses sobrades

y no necessita
puntals ni comparses.

—¡Ah!... ¿Us penseu, ilusos,
que sense nosaltres

tindreu el prestigi
que heu tingut fins ara?

—¿Us penseu, ilusos,
que sense nosaltres

tindreu el prestigi
que heu tingut fins ara?

NEGACIONS Y AFIRMACIONS DEL CATALANISME

CONFERENCIA POLITICA

PER

GABRIEL ALOMAR

Diumenge, 4 de Desembre, a les 11 del matí, al TEATRE DEL CIRCO BARCELONÉS (carrer de Montserrat)

L'ACTE SERÀ PUBLIC

DAVANT D'UNA REFORMA

El servei militar

El Govern d'en Canalejas ha presentat al
Parlament un projecte establint el servei mi-
litar obligatori, temps hà promès y que mai
passava de promesa. Malgrat els seus nombrosos
defectes, el projecte ha sigut, en general,
ben acullit. Se critica el seu caracter-poc igua-
litari; però se'l té per una positiva millora en
relació ab l'actual irriant sistema de redemp-
cions a metallic.

No obstant, s'ha aixecat, sobre tot a Cata-
lunya, la veu dels partidaris del servei militar
voluntari. Al crit de «tots al quartel, pobres y
rics!», s'ha respost ab el de: «que vagi al quar-
tel qui vulgui!» Alguns elements, entre ells els
catalanistes de la vella escola, consideren com
un atac als principis de llibertat y democràcia
l'establiment del servei obligatori. Es aquesta
una qüestió interessant, d'una influencia social
considerable, que interessa a molts milers de
ciudadans y que pren sovint un aspecte drama-
tic en l'interior de les families. Per tot això
creiem necessari tractarla ab serenitat.

Desde'l punt de vista dels principals de
la democràcia, el servei voluntari es molt pre-
ferible a l'obligatori. Pi y Margall, en un bell
article titulat *¿Vivimos realmente en plena
democràcia?*, veia en el servei militar una
negació de l'ideal democràtic. Y el Mestre es-
crivia, parlant del minyó que cau soldat: «Se'l
despersonalisa, se li talla la barba y el cabell,
se'l despulla del seu vestit, se li posa l'uniforme
y se'l somet al més sever comunisme. No
es ja un ciutadà, no es ja un home: es simple-
ment una pessa d'una màquina de guerra. Se
li anula per complet el lliure albir, se'l mena,
segons convingui, al simulacre o al combat,
se'l consagra a la mort si així ho exigeix, a ju-
dici del quefe, la necessitat de vencer a l'ene-
mic... No té, mentres estigui en files, cap dret
polític...»

La democràcia històrica tenia escrita en el
seu programa l'abolició dels exercicis perma-
nents; mentres no se'ls abolís, demanava que
fossin formats per voluntaris. Però avui cal
confessar que l'aspiració de la majoria dels
partits europeus es el servei general obliga-
tori. Se deü això a un cambi d'ideal? No: se

—¿Y vosaltres, tontos,
creieu tal vegada

que una volta lliures

fareu cap més basa?

—¡Ai valga'ns Sant Jordi!...

—¡Ai valga'ns sant raves!...

—Parlem ab franquesa.

—Just! Fora camàndules.

—Si es qué en benefici

de la nostra causa

hem d'anar fent via

lligats com fins ara,

pera evitar coses

cal que sentem bases.

—Està be: ben prompte

quedaran sentades.

Sent, com ningú ho dubta,

els més forts nosaltres...

—¡Alto! Això es mentida;

nosaltres, som.

—Vaja!

Esteu somniant truites...

—Us heu inflat massa...

—Vanitosos!...

—Ximples!...

—Beneïts!...

—Papanates!

Y en estas disputas,

arribant els altres,

aproven, tant frescos,

el projecte d'aigües.

¡Y aneu fent el tonto,

y aneu «sentant bases»,

y aneu consumintvos

en necies baralles!...

C. GUMA

Atropells caciquistes

LS pobles d'Odena y La Pobla de
Claramunt continuen el seu penós
calvari. L'esforç gegantí fet en
les passades eleccions municipals
pera treure's del damunt el jou
caciquista, ha resultat, per ara, en
vã. Odena va elegir tres regidors
del poble; La Pobla altres tres regidors; en
abbdos Ajuntaments tenen, legament, els anti-ca-
ciquistes majoria, però... el poble proposa y
en Godó disposa.

Les eleccions tingueren lloc el dia trenta del
passat Octubre; ha transcorregut un mes y en-
cara no s'ha donat possessió als regidors elec-
tes. La llei es lletra morta pera'ls caciquistes,
y desde'l grollerot sereno del més minuscul
llogaret fins al flamant governador de la pro-
vincia fan lo que poden pera dificultar el seu
compliment. Els caciquets se riuen del poble y
el senyor governador fa sò de cova a les jus-
tes reclamacions dels expoliats.

Pera'l cas de que, apesar de tots els pe-
sars, els lliure y legament elegits tinguin, al
cap-d'avall, de pendre possessió, els caciquistes
ja s'han maquinat un nou atropell. Ells, que
haviem reclamat y obtingut l'auxili de la guar-
dia civil, que compten ab l'apoi de totes les
autoritats, que fan ús de la desvergonya que
dona la seguretat de poder abusar impunement,
se queixen de coaccions y menasses y porten
als tribunals uns quants regidors del poble,
pera veure si logren processarlos y alcansar
després la seva suspensió del carrec.

Tampoc s'accontenten ab el processament.
Tenen ganes de més, no podent pair la derro-
ta. Recorren contra la validesa d'unes eleccions
completament legals, invocant somniades ir-
regularitats y fantàstics atropells. Per fortuna a
la Diputació Provincial no hi arriba la pernicio-
sa influencia del caciquisme, y allà s'estre-
llaran els desatentats esforços dels enemics del
poble.

Es inútil que'ls cacics del districte d'Igualada
vulguin llensar als honrats veïns d'Odena y
La Pobla de Claramunt a extremes resolucions.
Ab serenitat y perseverancia logran abbdos
pobles treure's del damunt la pesada grapa
caciquista.

Encara que'l senyor Portela sigui tan actiu
pera aprovar expedients profitosos, com passiu
pera fer complir la llei als arcaldes caciquistes,
a l'últim tindrà d'obligar a que's dongui pos-
sessió als regidors electes de La Pobla y d'O-
dena. Tenim fe en la rectitud del jutge d'Igua-
lada y no prosperaran les falses denúncies. La
Comissió Provincial no escoltarà injustes re-
clamacions. Pesi a qui pesi, els detentadors de
la voluntat popular tindran d'abandonar la seva
presa.

JEPH DE JESPU

TACA INESBORRABLE

Si nosaltres estessim en el lloc dels governs
y de les autoritats monàrquiques y si acceptes-
sim els procediments de corrupció, no'ns sabria
greu esmersar milers y milions de pessetes en
la compra de republicans tarats. Pera que
aquets se fessin monàrquics? No. Pera que se-
guissin dientse defensors de la República. No
hi ha res que perjudiqui tant a un partit de lli-
bertat com l'estar en mans de gent sense ho-
norabilitat y sense escrupols. La podridura
d'uns quants homes acaba per podrir tot el
partit. Y aleshores la gent honrada se n'aparta
ab fastic.

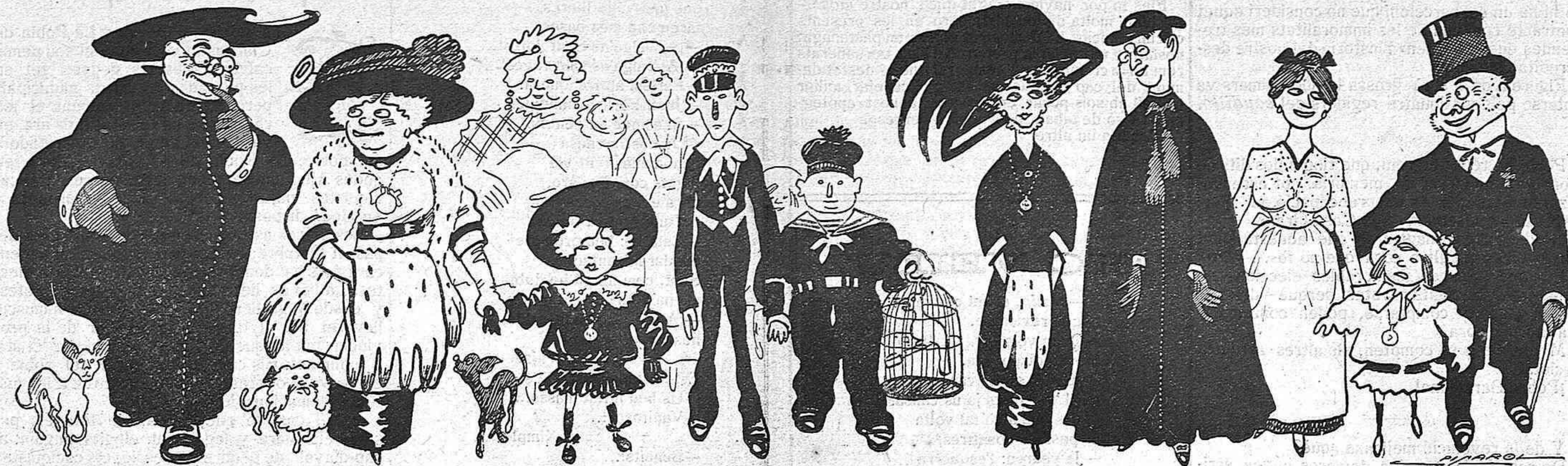
La serie d'actes evidentment immorals de la
majoria lerrouxisista de l'Ajuntament de Barce-
lona, el més gros dels quals es, sens dubte, el
relatiu a la portada d'aigües, fa un mal immens
a la causa republicana. Els que an això s'atre-
veixen són uns traidors a la República. Ab el
seu fang esquitxen la bandera tricolor. Mereixen,
sobre la recompensa d'en Gonsal de Ri-
vas, una més alta recompensa encara dels mo-
nàrquics espanyols.

Els regidors lerrouxisistes acaben de fer cau-
re sobre ells y sobre'l seu partit una taca que
no podran esborrar mai més. D'aquí endavant,
quan passin pel carrer, quan assisteixin a un
acte o un espectacle, els barcelonins els senya-
laran acusadorament ab el dit y diran: «Mireu-
lo! Aquell va votar el dictamen de les aigües!»

Y què direm de l'amo, de l'emperador d'un
baix imperi? Aquí'l teniu, treballant heroica-
ment per la realització d'un negoci ab més fang
que aigua. Ell, don Alexandre Lerroux, que no
va venir en els dies de dolor en que Barcelona
gemegava sota la repressió maurista, ha vingut,
ben diligent, per la qüestió de les aigües.
Un altre Nadal vindrà aviat, sense aquell pro-
més *pavo republicano*. Però ell fa lo possible
pera que no manqui, an ell y als seus regidors,
en el Nadal vinent, un *pavo* d'or que'ls *eman-
cipi*...

FULMEN

¡Aquíls teniu!

Mostruari del personal de la Setmana Social.

REPICS

ER aixerits y desembrassats, els mariners de guerra brasilenys. Haventse'ls ocorregut que'l sòu que cobraven era massa magre, ells que ¿quina té me'n fan?

Una tarda, a darrera hora, se subleven, maten als oficials de guardia que no volen secundar el moviment, y ab la major tranquilitat del món se posen a bombar Rio Janeiro y a tirar cases en l'aire.

Res: una petita escena de sabotatge a canonada limpia.

¿Voleu espectacle més original?

Convensut per tan poderoses raons... o falatat de barcos pera contestarles, el president de la República—com si diguessim, el burgès—va inclinar-se a capitular y, concedit l'aument de salari reclamat, l'endemà la gresca estava acabada y els mariners reprenien les seves ocupacions.

Naturalment, ara les viudes, fills o parents dels oficials assassinats pels revoltosos exigiran al Govern una indemnissació proporcionada al perjudici sofert.

Y el Govern no tindrà més remei que pagarla.

Perquè, la mort dels pobres mariners ¿qué es sinó un accident del treball?

¡Ep, senyor Guerra del Río, no s'hi val a clavar boles!

«Montserrat Iñiguez—diu vostè en el seu periodic—declaró lo antes copiado (lo antes copiado es l'història de l'atropell de que se la suposa víctima) en el momento mismo de salir del convento, cuando no cabia la suposición de que hubiera sido amaestrada.»

Això, apreciable senyor Guerra, es completament fals.

Procuri's *El Diluvio* del 14 d'Octubre y en ell veurà vostè que la nena, al sortir del convent, no va dir res absolutament del suposat atropell.

Y si ab això no'n té prou, busqui *El Progreso* del 15 del mateix mes—ja veu que'ns apoiem en bons testimonis—y allí llegirà que la Montserrat, al ser ja a casa seva, lo unic que digué es que «tenia uns grans que li feien mal».

Per lo tant, si pera defensar el seu plet no troba vostè arguments més solids que'ls que acabem de destruirli, el cor ens diu que va a fer un pa com unes hosties.

Lo qual, tractantse d'un jove de les seves prendes, seria una cosa verament deplorable.

En Moret y en Canalejas sembla que, al fi, s'han unit... Veiam, veiam, quan bategin, si ens enviarian confits.

Espero-Karkundo.

Els esperantistes catolics són tants, que ja estan a punt de fundar una Lliga Espiritual.

Ja era de veure que l'idioma universal s'al·liria ab la teocràcia un dia o altre.

Catolics y esperantistes, uns y altres se for-

men el seu ideal en el verd, que es el color de l'esperansa.

Celebrarem que aviat se diguin misses en la llengua d'en Zamenoff.

Si el cas arriba, els prometo anarne a oír mitja.

—Sabs en Lerroux?... L'altre dia, al carrer de Barbarà...

—No parlis més, ja m'ho penso: ¿va fè una barbaritat?

—Home... Va inaugurar un centre del partit, que ve a sè igual.

Alguns elements de l'esquerra estan d'allò més entusiasmats perquè aviat serà un fet la constitució d'un centre d'Unió Federal a la barriada del Clot.

Sentim de debò no poder participar d'aquets entusiasmes.

Al clot, nosaltres, sols hi voldriem veure als enemics...

Maí als correligionaris.

Catolics de conveniencia.

Els senyors de l'*Orfeo Català* han pres part en les festes de la titulada «Quinta Semana Social».

Fa un quant temps que'ls coristes d'en Millet s'interessen per les qüestions societaries.

Es que s'han tornat socialistes?

No.

Es que busquen socios.

Acaba de publicarse a la *Gaceta* una llei per la qual, d'ara endavant, les paraules «por mi honor» seran vàlides pera tota mena de juraments en tots els actes oficials.

«Por mi honor!»

Ja ho saben els honorables regidors que han votat el famós projecte de les aigües.

El dia que hagin de prometre solemniament davant del jutge no han de fer sinó dir: *por mi honor...*

Y boca abajo la Justicia!

Dialeg entre un veí del Pla del Vallès y un altre veí del Pla de Barcelona:

—Ja les podeu fer venir, ja, aquestes aigües, que lo que es jo no'n beuré pas...

—Per què, si són molt bones?

—Perquè després que hagin passat pel filtre lerrouxista encara tindran més microbis que abans.

A la Boqueria.

Una fàmula s'atura a la taula d'una gallinaire:

—Quan val aquet gall penjat?

—Vuit pessetes.

—Què diu ara! ¿Tan petit y tan magre, vuit pessetes?

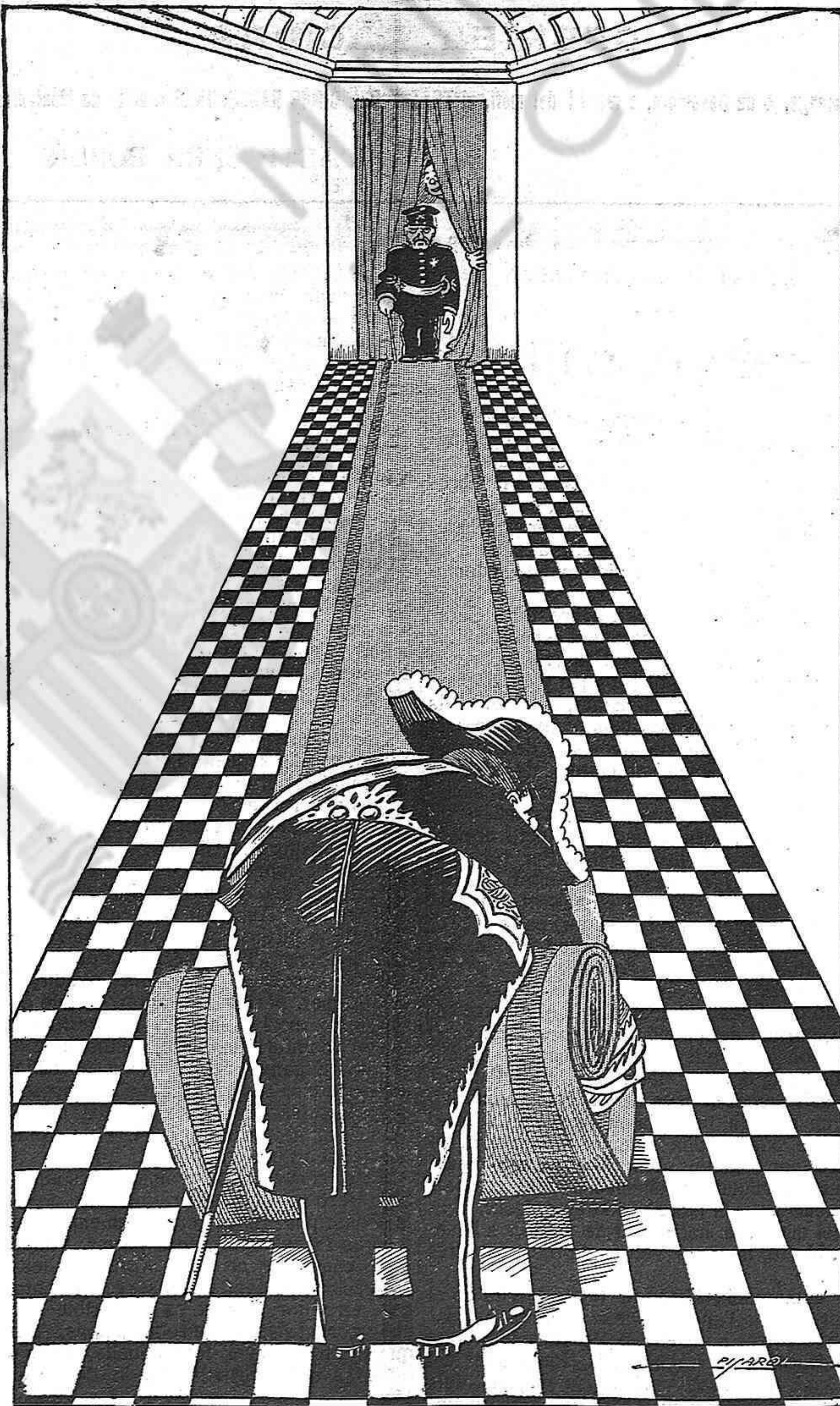
—Es veritat, noia, però... ¡sapiguessis com cantava!

CORRESPONDENCIA

Cavallers J. P. (a) Dreyfus: Me'n reservo dos, que publicaré aixís que pugui.—J. E.: Procurarem complaure'l, sempre que l'espai ens ho permeti.—J. Un anticlerical: No hi trobo el compte.—Joan Antich Puquí: La conversa es l'unic aprofitable; y això que la solució no es molt nova, que diguessim.—A. S. (Hospitalet de Llobregat): No podem servirlo, perquè de l'assumpte que tracta en la carta ja n'havem fet nosaltres els deguts comentaris.—A. B. (a) Lo Rector de Valfogona: Rebuda la remesa. Farem la tria corresponent.—N. N. (Cala-fell): Depèn de l'espai, que escasseja molt. Això vol dir que no l'hi asseguro.—J. M. S. (a) Andarí: Són poc enginyosos.—F. C. (a) Un que no'n vol cap del Japó: Lo mateix dec dirli a vostè.—J. N. (Olesa de Montserrat): Llargueja, senyor meu, llargueja... Y, además, es tan incorrecte!—J. Bofill S. (a) Un cafeter: La solució resulta inacceptable a causa de l'ortografia.—P. R.: Ho sento, però no va.—J. P. (Martorell): Es una qüestió de poc interès, millor dit, de poc interès general.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olin, 8 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

DINÁMICA POLÍTICA Preparantli el camí

—Un moment, don Valeriano!... Aviat estarà a punt.